

Magyar Szállodás és Vendéglős

A BUDAPESTI SZÁLLODÁSOK ÉS VENDÉGLŐSÖK IPARTESTÜLETÉNEK HIVATALOS LAPJA.

HOTELIER ET RESTAURATEUR DE HONGRIE
UNGARISCHER HOTELIER UND GASTWIRT

A LAP SZAKCIKKIRÓI:

BALLAI KÁROLY, GUNDEL KÁROLY, MALOSIK FERENC,
MARENCICH OTTÓ, NÉMETH ALADÁR

SZERKESZTŐSÉG (REDAKCIÓ) ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IX, LONYAY UCCA 22. SZÁM. TELEFON: 381-152.

A lap előfizetési ára egy évre 24.— pengő

Szállodásoknak, vendéglősöknek és kávéosoknak 12.— pengő

Fontos figyelmeztetés!

T. TAGTÁRSUNK!

NAPJAINKBAN TÖBB KÖRVELLEL fordultunk t. Tagjeinkhez. Minden esetben saját egyéni és üzleti érdeklükben, azonban — sajnos — nyilvánosan meg kell érölnökeznünk, nem kielégítő eredménnyel.

Igy pl. a belga cukorra, a salátalaaj igénylésére kitűzött 3 napon belül olyan elenyésző kevesen jelentkeztek, hogy néhány nappal későbben tudtuk csak az igénylésekről szóló összeállítást az illetékes minisztériumnak vagy a városházaán átadni. Ezért többen eléstek attól, hogy ezekben résztölessenek és még az a sajnálatos további következménye van ennek, nem tudtuk a határidőt, tagjaink késedelemkésede miatt, betartani, a kiadandó mennyiség engedélyözése is kézik.

Figyelmeztettük többször arra is t. Tagjainkat, hogy csak az ételkíműtásba foglalt ételölözéseket, az ott engedélyezett áron szabad kiszöglálni. Az eredmény: 2—3 tag kérte a megfelelő kigészítést. Most pedig az Árkormánybizottság ellenörzése során több esetben megállapította azt, hogy tagjaink más ételeket is kiszöglálnak, mint amilyenekre engedélyt kaptak, s ezért ezekben az esetekben árdrágítási eljárást indítottak meg.

Ugyancsak súlyos és kivédhetetlen következménye lesz annak is, hogyha új cikkeket vezetnek be az árkormánybizottság előzetes engedélye nélkül!

Végül számszerű adatokat kértünk tagjaink 1939., 1940. évi és az 1941—VI. havi rezsköltségeiről. Külön kértük a konyhai és az üzleti (az éttermek fűtését, szállodákban a központi fűtés és melegvízszögláltatás) részletezését, úgy, amint ezt az adatgyűjtő iven feltüntettük.

Egyes tagjaink félérötelték ezt az adatgyűjtésünket is. Célunk vele — megismételjük — a következő:

1. Megismerni a rezsköltség változását általában és külön-külön a személyzeti terhet, valamint a fűtés, a villany, a gáz, a vízszögláltatás terhet.
2. Ez alapon megakarjuk állapítani, hogy iparunk nyersanyagairai emelkedésével együtt a rezsköltség mennyivel emelkedett.

3. Egyesek ellenvenlésekkel étek, hogy az 1941. egész évről nem tudnak adatot adni, holott világosan 1941. I—VI. hónapokról kértünk; mások meg még nem tudják megállapítani, mivel emelkedik a fűtés, villany, gáz és a vízdíj. De mi nem is azt kértük, ami elkövetkezik, hanem a mai állapotot. Az év második felében, az emelések keresztülvitelékor megállapítjuk, hogy azok a volt rezsköltséget milyen százalékban emelik. Végül voltak olyanok, akik azzal akarják az adatszögláltatást elhárítani, hogy azzal kiszögláltatják magukat. Emelöketztjük ezen aggodó t. Tagjainkat, hogy az adatokat a legbizalmasabban kezeljük. Az üzletek számozaká váltak és az adatok számozakázmozakák, tehát senki abból ádázási vagy más célból egyetlen adatot sem használhat föl, már azt sem, mert senki közöbe sem kerülhet.

Vizsont iparunk érdeke — fokozottabban tagjaink érdeke is — megköveteli, hogy minél erőteljesebb érdekvédelmi munkát végezzünk. Ennek a kötelességünknek azonban csakis tagjaink részvételével, gyors, a valónak megfelelő adatszögláltatással tudunk eleget tenni.

Az adatszögláltatásban tapasztalható lanyhasággal előljárásságunk is foglalkozott, amely határozattal fölhatalmazta az elnökséget, hogy minden rendelkezésre álló törvényes eszközt, még a hatóság előtt való bejelentést is, alkalmazhatunk. Mi azonban bizunk abban, hogy meggyözéssel és a megvilágítással is celt örnük, csak erre sok időt nem fordíthatunk, mert a problémák megoldására javaslatot előterjeszteni rendszerint sürgösen, sok esetben azonnal tartozunk. Ha a hatóságok ezen kívánalmainak a teljes lanyhaságából nem tudunk eleget tenni, veszített ölyünk van!

Ha nyilvánosan nem is beszélünk erről — hiszen nem is lehet mindenről nyilvánosan szólni —, minden tagunk vegye tudomásul, hogy állandóan részen vagyunk és egy alkalmat sem hanyagolunk el, hogy tagjaink helyzetén javíthassunk.

Budapest, 1941 július 14-én.

BALLAI KÁROLY
vezetőjegyző.

MALOSIK FERENC
elnök.

Nagyobb vendéglőhelyeséget betöltő
rádió készülék

hangröfögróval együtt 600 pengő
Gramofonok, lemezek

Sternberg

Hangerősítö berendezések

kicsitö a legnagyobb teljesítményig, minden célra!
Kérjen árajánlatot!

Hangszerygár, Budapest, VII., Rákóczi-út 60.

CÍFKA JÓZSEF

Pincegazdasági és sörraktári cikkek
BUDAPEST, V, VILMOS CSÁSZÁR ÚT 48. SZ.

A M I N A P T Á R U N K

- 1941 JÚLIUS 15., KEDD:
Az egyenesadók befizetésének határnapja.
- JÚLIUS 16., SZERDA:
Este 8 órakor Jóbarátok vacsorája Halmi Lászlónál, XIV., Columbus-utca 43/a.
- JÚLIUS 21., HÉTFŐ:
A vígalmi adóátalány befizetésének határnapja.
- JÚLIUS 23., SZERDA:
Este 8 órakor Jóbarátok vacsorája Szakajda Györgynél, XI., Budaörsi-út 3.
- JÚLIUS 25., PÉNTEK:
A június 25-étől július 25-éig kifizetett alkalmazotti járandóságokról be kell adni az alkalmazotti kereseti adóvallomást.
- JÚLIUS 30., SZERDA:
Este 8 órakor Jóbarátok vacsorája Horváth Lászlónál, VII., Rottenbiller-utca 52.
- JÚLIUS 31., CSÜTÖRTÖK:
Az értelemiségi munkakörű alkalmazottakban 1941 január 1. és június 30-a közötti időben beállított változások bejelentésének határnapja. Ezen változási bejelentések kell az Értelemiségi Kormánybiztos által átminősített vendéglátóipari dohányárusokat (trafikosokat) és a placeur-öket is bejelenteni.
- AUGUSZTUS 5., KEDD:
A forgalmi adóátalány befizetésének határnapja.
- AUGUSZTUS 6., SZERDA:
Este 8 órakor Jóbarátok vacsorája Gundel Károlynál, XIV., Állatkerti-út 2.

MEZŐGYÁNI PEZSGŐGYÁR

VII., Almássy-utca 3. Telefon: 423-594. — CASINO — FOR-YOU

S I D O L fém, ablak
CHROMIT nikkél, króm, alpaka
SIDOLAC lakkozott, fényezett bútór tisztítószere.
S I D O L VEGYITERMEKEK GYÁRA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, XIV, Cseréi ucca 14.

Salgó gőzmosógyár és fehérneműkölcsönző

Budapest, VI, Vörösmarty ucca 54. sz. Telefon: 116-286
A legmodernebb berendezés. — Mosás légytölt vízben.
Olcsó árak! — Pontos kiszolgálás.

**JÁTSSZUNK
PIATNIK-
KÁRTYÁVAL**

NINCSEN GONDJA

TELEFONÁLLOMÁSAVAL, HA A
MAGYAR TELEFONAUTOMATA RT.
PÉNZBEDOBÓS KÉSZÜLÉKÉT
SZERLETTETI FEL HELYISÉGÉBEN

PORTIER M. G.

FELLNER BÉLA f. u. v.

Első belvárosi szállodal, vendéglői és
kávéházi személyzetet közvetítő Iroda
BUDAPEST, IV, MOLNÁR UCCA 3. SZÁM. TELEFON: 181-401

Kreibich Magyarország **elhelyező irodája**
legreggibb
Szobaasszonyoknak, szállodai személyzetnek, különösen
pedig konyhaszemélyzetnek elhelyezésével foglalkozik.
BUDAPEST, IV, MOLNÁR UCCA 12. SZ. TELEFON: 185-466

ANGOL GIN

High & Dry
Booth's Distilleries
Ltd. London-féle

VEZÉRKÉPVISELET ÉS LERAKAT:

VENDEGLŐSÖK
BESZERZŐ CSOPORTJA RT.

Dreher Otthon-sör

A TERITETT ASZTAL DISZE

0.7 és 1.5 literes palackokban. Gyári töltés.

Szakmai aforizmák.

— Marencich Ottó noteszéből. —

LAPUNK LEGUTÓBBI SZÁMÁBAN kezdtük közölni a forizmk alajában — azokat az életpaszlatokat, amelyeket Marencich Ottó öt évtizedes ipari munkálkodása alatt összegyűjtött.

Ezeket a sűrített tapasztalatokat, eszméket, gondolatokat most folytatólag közöljük, okulásul annak a fiatal szakmai nemzedéknek, amelynek ma nincsen alkama és módja arra, hogy szakmai ismereteit külföldi gyakorlatok és tanulmányutakon tágítsa, gyarapítsa.

Sohase engedj az üzemben kivételt és protekciót érvényesíteni, akadályozd meg az ilyen célszót, ahol csak lehet. A tapasztalás mutatja, hogy olyan alkalmazottat, akit valamely okból alig méltatunk figyelemre, gyakran legjobb és leghűségesebb munkatársaink közé tartozik, csak szerénysége akadályozza az érvényesülésben. Éber szemed meg kell, hogy lásza az ilyen és érzésed kell, hogy sugalmazza azt neked!

Nemcsak erkölcsienlen és rút, hanem gyakran tragikus is, ha valaki csupa szenteseséssből egy fontos alkalmazottat kedvező ígéretekkel elcsábít egy meglévő állásból, hogy képességelt és ismereteit a saját üzembemre kihazsnálja. Ilyen eljárás csak ritkán sikerül s legtöbbször mindkét fél számára csodálást hoz; ezenkívül anyagi és főleg erkölcsi kárt okoz.

Nincs olyan sematikus, általános, vagy egyszersmindenkora szoló rendszere az üzembvezetésnek, amely minden üzembnek vagy helynek egyformán megfelelne, épügy, mint ahogy nincsen ruha, amelyet mindenki fölvehet, vagy panacea, gyógyítószer mindenfajta betegség ellen. Az adottságok mindenütt mások és másfélék, legfőképpen a tapasztalatokból leszűrűt alapelveket lehet megállapítani, amelyekhez a gazdaságos üzembvitelnek alkalmazkodni kell.

A vendéglátóiparosnak józan és természetes diplomáciával kell rendelkeznie, olyan ösztönös megérzéssel, amely lehetővé teszi számára, hogy az összes helyi és személyi adottságokat az üzembvitel szempontjából legjobban alkalmazza és kihasználja. Gondolatok és ideák, bármennyire különbözök, jól megférnek egymással, a megvalósítás lehetőségei és a valódság maga azonban sokszor igen szöges ellentéteket mutat.

A szállodás gondoljon — hogy ne idézzen modern diplomátát — Alkibiádeszre, a görög államférfira. Azt mondják róla, hogy pártatlan diplomáciál érzékkel rendelkezett. Athéni volt, akitnek nevéhez fűződik hazája tengeri uralmának visszaszerzése, de azért szivesen ült le a spártalakkal egy táll veszeshez, és a perzsákat, az athéniak legnagyobb ellenfeleivel is ödszött. A spártalakat épügy legyőzte, mint a perzsákat, s mert szívvel-lélekkel athéni volt, bármily hálaítlanok voltak hozzá a honfűtársal, szelleme és diplomáciál ügyessége mindenütt győzött.

Szállodák és vendéglők számára nélkülözhetetlen időt és pénzt takarít meg, ha a jólbevált, világghírű

„ALEXANDERWERK“

nagy konyhagépeket használja.

Vezérképviselői:

ERDŐS PÁL

HÜS- ÉS ÉLELMISZERIPARIGÉP VÁLYKERESKEDŐ
Budapest, IX., Mester-utca 57. Telefon: 342-946

Az üzleti életben az alkalmazkodás minden. Alkalmazkodni azonban nem jelent annyit, hogy az ember saját énjét megtagadja és a szélikakas után igazodjék, mert az alkalmazkodás formai készsége jól megfér a nemzeti önérzéssel, amelynek egyik legfontosabb és leghivatottabb előharcosa a szállodás, akitnek üzeme a világ kikötője.

Nem lehet valakit kornolni, mert üzembvitelében a gyorsan változó viszonyok szerint igazodik és nem tart ki állhatatosan sokszor elavult és gyakorlatilag alkalmatlanná vált elvek mellett. A szállodás éppen az, akitnek már hivatásánál fogva is túl kell tennie magát rokonszenven vagy ellenszenven, főleg előítélet-től mentesnek kell maradnia és sohasem szabad arra gondolnia, hogy saját bosszúságát bárkivel is éreztesse.

Aki szívvel-lélekkel vendéglátóiparos akar lenni, annak üzleti találékonyságában is mindenekelőtt a helyes etikai alapra kell helyezkednie, mert az üzleti érdek csak akkor tiszteletreméltó, ha erkölcsileg nem esik kifogás alá.

Nem helyes az üzemet egyedül a dologi értéke szerint megítélni. Sokkal fontosabb számbavenni azt, hogy a jövő alakulás szempontjából milyen kilátásokkal rendelkezik.

Öntudatos és lelkiismeretes szakember, aki felelősségével tisztában van, nem fog egy adott álláshoz ragaszkodni, ahol olyan ténykedésre nem képes, amely összfelelhetetlen erkölcsi felelősségével és amely jóhírnevét veszélyeztetni.

Bérlő kerestetik újonnan épült, legmodernebb

„R E X“

szálloda, kávéház és bárho Újvidéken
Érdeklődés: **Tanurdszits Miklós kereskedő, Újvidéken.**

CINZANO

VERMOUTH

jégbehűtve
elsőrendű

BORKERESKEDELMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

KLABER PINCE

PINCÉSZET:

BUDAFOK, PETŐFI-ÚT 16. SZÁM
TELEFON: 269-698

VÁROSI IRODA:

BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCA 15
TELEFON: 114-262

KŐBÁNYAI BORPINCÉSZET RT.

(EZELŐTT POPPER BORPINCÉSZET RT.)

BUDAPEST-KŐBÁNYA,
ELŐ UCCA 8. SZÁM

TELEFON: *148-462.

ALAPITATOTT: 1869. ÉVBEN.

AZ 1922. ÉVI SZÜLLŐ- ÉS BORGAZDASÁGI KIÁLLÍTÁSON ARANYÉREMMEEL KITÜNTETVE

A borkezelés mestersége.

FORNÁDY ELEMÉR, a budafoki m. kir. állami pincegazdász tudós igazgatója, a gyakorlati szakemberek számára nélkülözhetetlen szakkönyvet írt, amely ipartestületünk kiadásában most jelent meg. Nagy hiányt pótol ez a kiváló, a maga nemében egyedülálló szakkönyv, amely a gyakorlati borgazdász minden kérdésében tömör, világos és érthető szavakkal ad alapos tájékoztatást.

Fornády Elemér a könyv megírásánál elsősorban a vendéglős gyakorlati szükségleteire volt figyelemmel. Elméleti dolgokra csak annyiban terjed ki, amennyiben azok már a gyakorlatban sem nélkülözhetők.

Bármilyen külön bort szeret is be megánni a vendéglős — akár a termelőtől, akár pedig a borkereskedőtől —, azt saját pincéjében is ápolnia, kezelnie kell, ha a bor épségben, egészségben maradását biztosítani akarja. A vendéglősipar magas színvonalra, de maga a közönség is megköveteli, hogy a fogyasztásra kerülő bor tiszta és mindenekelőtt tisztalázó legyen.

A kérdés-felelet módszerével ígért könyv a következőket tartalmazza:

Első rész: A jó borospince elhelyezése és kellékei. A borpince felszerelési tárgyai. A pincegazdász tisztaságáról általában. Szőlőművelés. A szüret. Az erjedés. Fehér-, siller- és pirosbor készítése. A borok fejlődése és érése. (Az utóerjedés.)

Második rész: A lőllőtelés. A fejtés. A kénezés. A szűrés. A derítés. A pasztörözés. A borospalackok. A borok osztályozása, ízeleése és bírálata.

Harmadik rész: Borbetegségek. Borhibák. A borok házasítása. A must és bor javítása. Tokaji borok. Rajnai aszúborok. Fűszerek hozzáadásával készült csemegeborok. A borok szállítása. A kimért borok kezelése. A pezsgőbor és habzóbor. A must és a bor alkotórészei és azok meghatározása.

Negyedik rész: A bor zamatanyagai. Különleges bortartalmú italok és bowlék. (Borgazdasági melléktermékek feldolgozása.) A borok vásárlása. A borak kismértékbeni eladása. Borkereskedelmi szokások. Magyarországi borvidékei és borai. A külföld nevezetesebb borvidékei és borai. A sör. Pálinkafélék. Bortörvény. A borvív ifjaparcolat.

Az 52 ábrával ellátott könyv 256 oldalon, 36 fejezetben és 724 kérdés-feleletben tárgyalja a gyakorlati borgazdász összes szükséges tudnivalóit, amely mind kezdőknek, mind pedig minden szakembernek valóságos lexikona lehet és a 12 oldalra terjedő gazdag tárgymutatóból a bármely pillanatok alatt megállapíthatja a keresett dolgot tárgyaló lap oldalszámát

Reméljük, hogy ez a kiváló szakkönyv hozzá fog járulni az egyszerű borkezelés ismeretének és gyakorlatának fejlesztéséhez, a vendéglősipari mestervizsgára készülőknek, valamint a szakiskolánkat látogató fiataloknak a szükséges ismeretek elsajátítására alkalmas tankönyvet adunk, amelyet mindenki egyaránt eredménytel foghat.

„A borkezelés mestersége” ipartestületünkben félévszorra kötvé 7 — pengőért vásárolható meg. (Só.)

TÜKÖRKÉSZÍTŐ ÉS ÜVEGCISZOLÓ
LUDÁNYI ISTVÁN, BUDAPEST, VIII., PRÁTER-U. 63. TEL.: 144-879

Ujabb adatok a légvédelmi elsötétítéshez.

A SZÁLLODÁSOK NEMZETKOZI EGYESÜLETÉNEK (IHV) hivatalos lapja, a kölni „Hotel” alapos cikket közöl a légvédelmi elsötétítés módszereiről, különösen az ilyenkor használatos lámpákról. Szakértők gondos megfigyelései alapján ismerteti az eredményeket.

Folyosók, kamrák, fürdőszobák és egyéb mellékhelyiségek teljes elsötétítését ma már nem tartják szükségesnek ahhoz, hogy ezek a helyiségek légvédelmi követelményeknek megfeleljenek. Megoldható a probléma légvédelmi lámpákkal s ezek sokkal egyszerűbbek, minsem a laikusok gondolnák. Az alapelv az, hogy fekete takaró vagy festék fódja a lámpát és abból csak a világosság egy része hatoljon ki. A különböző helyiségekben persze arra is szükség lehet, hogy az ablakokban legalább is világosságomptió berendezés (függöny vagy más efféle) legyen. Esetről-esetre könnyen megállapítható, hogy milyen mértékű legyen az elsötétítés. A légvédelmi lámpákat háromféle módon készítik. Ha azt akarják, hogy a magasból lefelé világítsanak, akkor az egész villanylámpa fekete festéket kap, csak alul marad egy kis rész, amelyen át elég világosság árad le. A második fajtajú, alul teljesen fekete és csak oldalt ereszt át szabadon a fényt. A harmadik pedig csak a felsőrészen. Az is kismértékű, hogy az első lámpának 6 wattra van szüksége, a másodiknak ugyanannyira, a harmadiknak pedig 15 wattra. Persze aránylag gyöngye fényt nyújtanak és nem is munkahelyek használják, hanem főképpen arra, hogy át lehessen menni az ilyen helyen, helyiségeken és oda bevinni, vagy kihozni valamit. A lámpák megfelelő irányba forgathatók, úgyhogy direktfényük az ablakot ne érje. (1940. VI. 15.)

Német szakértők vizsgálatait azt is megállapították, hogy légvédelmi célokra milyen színű lámpa a legalkalmasabb. Itt a régi tapasztalásoktól részben eltérő eredményekre jutottak. Sokszoros megfigyelés pl. azt igazolta, hogy a kék fény nem felel meg úgy, mint azelőtt hitték. A fényomptiók rendszerint úgy történik, hogy körül tehető ablaküvegek vagy üvegtetőn át bocsátva a fényt, az illető helyiségben sárga lámpákat használtak. A kimerítő kísérletek eredménye az egyes színekre vonatkozóan a következők:

Kék-sárga: ez az összeállítás azért nem jó, mert a kék fény az alatta dolgozóakra nézve kedvezőtlen. A fiziológiai hatások hátrányosak. Amellett nagyon erős fényforrások kellene, mert a kék lámpák igen sok fényt nyelnek el. Épp azért

Pályázati hirdetés.

A Kiskunmajsa és Vidéke Ipartestület jól felszerelt vendéglőhelyiségeket korlátlan Italmérésű engedéllyel 1941 szeptember 1-től bérbeadja, melyre azúton pályázatot hirdet.

A pályázatok az Ipartestület elnökségének augusztus 1-ig megküldendők.

Feltételek 1 — P értékű bélyeg ellenében megküldetnek. Kiskunmajsa, 1941 július 3-án.

AZ ELNÖKSEG

rövid az élettartamuk, mert az elnyelt fény meleggé változik át és a lámpákat túlságosan hevíti.

Zöld-vörös: ez az összeállítás sem jó, ugyanaból az okból, mint a kék-sárga.

Sárga-kék: kék ablakok erősen korlátozzák a nappali fényt. Azonkívül a kékre mázolt ablaktületek fölülről nézve aránylag nagyon fölülneők és ezért alkalmatlanok. Határozottan ellenzik tehát ezt az összeállítást.

Narancssárga-kék: itt megint a kékre való festés alkalmatlan, ámbár némely helyiségben a rendkívül olcsó nátrium-gőztény teszi ezt az összeállítást ajánlottossá.

Narancssárga-zöld: ez az összeállítás is alkalmazható teszi a gazdaságilag előnyös nátrium-gőztény, úgyhogy bizonyos föltételekkel ajánlatos, ha ugyanis tiszta nátriumfényt használunk. De belső helyiségekben nem szívesen használják, csak izzómpálfánnyal vegyese.

Narancs-zöld: ez a kombináció a legalkalmasabb akkor is, ha nappal még napfény is hatolhat be. Emellett az izzómpák sem vedőnek különösebben igénybe, úgyhogy élettartamuk a szín nem korlátozza.

Mindent összevéve: narancsszínű lámpák és zöldre festett vagy sávozott ablakok vagy üvegtetők a legalkalmasabbak a belső fénytompításra.

Végül megjegyezzük, hogy, ha valaki a belső helyiségeket ily módon kívánja megvilágítani, az legelőször is szerezze meg az illetékes hatóság hozzájárulását.

A szakiskola záróvizsgálja.

SZAKISKOLÁNK SZOKÁSOS ÉVZÁRÓVIZSGÁLATát június 10-én tartotta meg. Először a francia nyelvből vizsgázták a ezt Csik József irányította. Bevezetőül üdvözölte a megjelent francia követet, majd a francia társalgás szabályai, díszes menü francia összeállítás és értelmezése következtek. Ezt Fornádgy Elemér gyakorlati bemutatója követte. Fordulatosan mutatta be a vinalcometer, a hiteles magyar mustmérő használatát, a legújabb követelmények szerint őrzékeltette tanulói a Hungária borkén és bo-sterilizátor alkalmazását. A borászat után szakácstanoncaink mutatták be gyakorlati munkakészségüket Domafalvi Andor irányításával.

Bemutatásra került Hors d'oeuvre tárlalása: Szücs István és Helme Mihály tanoncok munkájában. Hideg tojásétel tárlalása Poós Mihály és Menyhárt Oszkár tanoncok munkájában. A bemutató-anyagot Gundel Károly, Marencich Ottó, Németh Aladár és Bandi József áldozatkészsége nyújtotta a vizsgálathoz. A főszolgálat vizsgálatában egy buffetossal készítését és hatszemélyes díszasztalaasztal terítését mutatta be Zaharescu Sándor szaktanár határozottan biztonsággal.

Az iskola igazgatója beszédet tartott, s ebben utalt a feyelemre és kötelességeljesítés — főleg a mai időkben — fontos szükségére, amely nélkül iparunk el sem képzelhető, majd a jutalmak kiosztása következett. Jutalmat nyertek:

Az ipakamara kitüntető érme és a Dreher-sörgyár jutalma: Menyhárt Oszkár IV/a. oszt. szakácstanonc, Kakuk-étterem tanoncának. A Derher—Haggenmacher sörgyár két jutalma: Schmidt Béla IV/a. oszt. szakácstanonc, Marencich Ottó (Hungária) tanoncának és Gerber László IV/b. oszt. szakácstanonc, Gruber S. (Nemzeti Kaszinó-étterme) tanoncának. A Glück Frigyes, Gundel János- és Döcker Ferenc-alapból 20—20 pengőrt: Vildz Barabás Valér IV/b. oszt. szakácstanonc, a Dumapalota tanonca, Stadler János IV/a. oszt. vendéglőstanonc, Rónai Miklós tanonca; Weiner Lajos IV/a. oszt. vendéglőstanonc, a Hungária tanonca, A Kommer Ferenc-, Palkovics Ede- és Keszezy Vince-alapból 10—10

Borszékfürdőn kiadó István-villa

25 szobával, meleg, hidegvíz, angol WC, nagy ebédlő, fürdőszoba. A borszékfürdő és melegvízfűtési 400 méternyire. Ugyanitt szobák kaphatók. Érdeklődni lehet! Köpe Istvánnál, Borszékfürdő 75

**Pálpusztai sajt
Heller doboz
emmenthali
Derby sajt**

vendéglőkben
nélkülözhetetlen

Modern cégtáblák, fémbetűk, reklámok

IMREI J. cégtáblafestőcégtől, VII., Nagydófa-u. 16. Tel: 223-415

GYÓGYSONKA

és finom hentesárukülönlegességek
GUTTMANN ERNŐ
VIII., Baross-u. 127. Tel: 135-593. — Alapítási év 1910

FÉREG ELLENI KARBANTARTÁS
Vállaljuk üzemi helyiségeink sváb-, ruszinbugár, egér és patkány elleni karbantartását látható eredmény után fizetendő ócsó havi díjért

S T A N D A R D

Budapest, IV., Királyi Pál-utca 13/b. sz. Telefon: 189-585

SZIGETHY SANDOR

késműves- és műköszörműmester
Budapest, VII., Akácia-utca 64. szám. (Király-utca sarok)

Halat csak ZIMMER-nél veszünk!

Távbeszélő: 185-338, 185-448, 181-679, 133-539

Elismertebb **FIUMEI kávé, tea**
FIUMEI KÁVÉBEHOZATALI TÁRSASÁG
Központ: V, Gresham-palota, Telefon: 185-939

GOMBÁT vásárolni bizalom dolga. Ezért rendeljen **WAGNER ISTVÁN** gombakereskedelmi vállalatánál, IX, Központi Vásárcsarnok, 745. számú földke. — Telefonhívó: 185-655. Vidékre postán, helyben házhoz szállítok. — Különlegesség: Fogyasztásra kész gombasálat. **Mezei és szárított gombát veszek.**

**SZENT
ISTVÁN
CSALÁDI SÖR**

**1 1/2 literes
zárt palackokban**

Kőbányai

Polgári Sörgöze

gyártmánya

Saját hasznát szolgálja a könyvvezetés! Vegyen pöntárkönyvet az ipartestületben!

Brém István konzervgyára

BUDAPEST, XIV, GÖMB-U. 20. TEL.: 293-390. — Alapított 1886-ban
Számítalan bel- és külföldi kiállításon aranyéremmel kitüntetve.
Előkelő szállóadók, éttermek évtizedes szállítója.

pengőt: Czeisz János IV/b. oszt. portástanonc, Glück F. tanonca; Fekete János IV/b. oszt. vendégőstanonc, Keszey Vince tanonca és Tóth Károly IV/b. oszt. szakácstanonc, Tarján V. tanonca. A Rajagh—Neményi-, Posch Mihály-, Vendégőls Jóbarátok- és Kolossa—Reichl-alapból 5—5 pengőt: Mascher Antal II/a. oszt. vendégőstanonc, a Dunapalota tanonca, Tóti Gábor II/a. oszt. vendégőstanonc, Korányi Z. tanonca; Illés Béla II/b. oszt. szakácstanonc, a Svábhegyi szanatórium tanonca; Gyarmati János II/b. oszt. szakácstanonc, Németh A. tanonca, Dubovetiz Emili jutalma 15—15 pengő: Haszletter Károly IV/a. oszt. vendégőstanonc, a New-York tanonca és Brotessey János IV/a. oszt. szakácstanonc, a Hungária tanonca. A Vendégőls Jóbarátok Társasága 10—10 pengős jutalma: Iszajev János II/a. oszt. vendégőstanonc, Démsz J. tanonca; Galgóczy Lajos II/b. oszt. vendégőstanonc, Keszey Vince tanonca és Nádier Rezső II/a. oszt. vendégőstanonc, Winkler F. tanonca. A Portások Egyesülete, egy ezüst óra: Weill György III/a. oszt. szakácstanonc, a Dunapalota tanonca. A Főpincérek Egyesülete jutalma, 1—1 tőltőtől: Fazekas András III/b. oszt. vendégőstanonc, Jakócs F. tanonca és Hauck József II/b. oszt. vendégőstanonc, Miklós J. tanonca. A Hungária-szálló adományából 5—5 pengő: Kaposi Károly II/b. oszt. vendégőstanonc, Gundel K. tanonca; Horváth Lajos II/b. oszt. vendégőstanonc, örv. Glück F.-né tanonca és Varga Sándor II/b. oszt. vendégőstanonc, Gundel Károly tanonca. A Gellért-szálló adományából 5—5 pengő: Kotlár András I/b. oszt. vendégőstanonc, Korányi Z. tanonca; Köblly Gyula I/b. oszt. szakácstanonc, Dénes J. tanonca és Schlaucher Gyula II/a. oszt. vendégőstanonc, Bandi József tanonca.

Marencich Ottó kormányfőtanácsos, a felügyelőbizottság elnöke tartott záróbeszédet, amelyben kiemelte iparunk nemzetjelentőségét — világviszonylatban is jelentős hírnevét, s közölte, hogy iskolánk a székesszékőváros áldozatkészségéből a jövő tanévében a Cukor-utcai elemi iskolában kap méltó helyet, ahol külön felszolgálóterem, külön iskolakonyha és iskola-bor-pince fogja a tiszta szakoktatás céljait nemcsak elméletben, de gyakorlatban is szolgálni. Ennek eredményét majd jövővi beszámolóink fogja tisztán megvilágítani. Közölni a francia követségnek minden évben ismétlődő érdeklődését iskolánkkal szemben, köszönni a VII. tanügyi osztály képviselőitében megjelent Bányai István dr.-t, a tanügyi hatóságok képviselőitében megjelent Jánosy Imre szakfelügyelőt, az Ipartestület megjelent elnökségét, a felügyelőbizottság és az Ipartestület tagjait, valamint a nagyszámú közönséget, végül elismeréssel adózik a tan-testület munkájáért.

Elszámolásra jólmenő üzletet keres

keresztény, fiatal, nő vendégőlmester,
vadász is. — Cím az Ipartestületben.

„Kérek még egy pohár

MECSEKIT!“

A X. kerületi vendégőlsők júliusi összejövetele.

JULIUS 8-ÁN tartották a kőbányai vendégőlsők szokásos havi összejövetelüket Szűts József kártársunk népligeti nagyvendégőlsőben.

Kincses I. Pál elnöki megnyitóját után Jakabos Endre aljegyző ismertette a világlást korlátozó rendeletet, majd felvilágosítást adott a testület által kiadott és a személyzet élemezésére, valamint az üzemi részire vonatkozó kérdőívek kitöltésére.

Szűts József szavá tette, hogy a Szőlőskert Borértékesítő Szövetkezet propagandanyomatványokat terjeszt az egész városban és abban közli, hogy az eddigi borárait literenként 30—50 fillérrrel leszállította.

Többek hozzájárulása után Kincses I. Pál javaslatára a kőbányai vendégőlsők az Ipartestület elnökségét kéri fel, járjon el, hogy a Szőlőskert Borértékesítő Szövetkezet ilyen módon ne támasszon versenyt a budapesti vendégőlsőknek.

Az ülés végén elnök üdvözölte Nagyághy Lászlóné új vendégőlst, aki a Kőbányai Kaszinó vendégőljét vette át.

Magyarország szállóadónak új névjegyzéke.

TOBB MINT 700 magyar szállóda és vendégfogadó közérdekűdésre számított szobadadait, felszerelését, berendezését és szobárait közli a Magyar Szállodalgazgatók Köre kiadásában most megjelent „Magyarország Szállóadónak Névjegyzéke 1941” című szállóadamatut. A hatóságok és az érdekeltek szállóadók legpontosabb adatközléseiből, pártatlanul gondos és hónapokig tartó munkával állított össze ez a névjegyzék.

A szép kiállítású, kényelmesen zsebben hordható könyv — amely minden idegenforgalmi és utazási irodának, valamint az utazóközönségnek is nélkülözhetetlen — minden utazási és menetjegyirodában, továbbá minden szállóadónak rendelkezésre áll, illetve ugyanott 3— pengőért megvásárolható.

Az állami munkaközvetítő tanoncosztálya.

FOLHIVJUK t. tagjaink figyelmét lapunk mellékletére, amelyben az állami munkaközvetítő közli, hogy a tanonc kiválasztásában és iparosoknak fokozottabb mértékben kívánja szolgálatára lenni és ezért a tanoncosztályt újjászervezte.

Pincét és tárolóhordót

bérbe, esetleg megvételre keresek Budafokon

Teléfono: 256-035

Vendégőli berendezések:

Söntéspult, szék, asztal, billárd, kertibútor,
alpakka, üveg és porcellán, kuglizserelés:

FRIED ZSIGMOND ÉS FIA, Budapest, VII., Király-utca 44

A kerthelyiségek világítása a csökkentett világítás alatt.

A „LÉGOLTALMI KÖZLEMÉNYEK” című lap július 1-i számában figyelmremelő cikk jelent meg „A vendéglátóipari üzemek nyári helyiségeinek világítása a csökkentett világítás alatt” címen, Rakotczai Sándor mérnök tollából, mint a H. M. VI. csoport-főnökség (O. L. P.) közleménye.

A cikk ábrákkal illusztrálva, gyakorlati módon ismerteti a Honvédelmi Miniszter 104.444/eln. 35.—1941. számú rendeletét és ad teljes tájékoztatást arról, hogy a vendéglők kertjeiben miképpen kell az irányfényeket helyesen alkalmazni.

Ajánljuk kertársainknak, hogy a havonta kétszer megjelenő „Légoltalmi Közlemények” című lapra a „Riadó”-val együtt figyelmesek elő. A két lap együttes előfizetési díja évi 30.— pengő, csak a „Légoltalmi Közlemények” külön évi 26.— pengőbe kerül. A lap szerkesztősége és kiadóhivatala: VI., Mussolini-tér 1. szám alatt van.

Az idegenforgalmi ipar helyzete Szlovákiában.

A HÁBORÚ-OKOZTA FORGALOM-CSÖKKENÉS, valamint a kényszergazdálkodás következtében a szlovák idegenforgalmi ipar is igen súlyos helyzetbe jutott.

Főként a gyógy-, turdó- és üdülőhelyeket érinti nagyon érzékenyen a külföldről származó vendégtorgalom jóformán teljes kikapcsolódása. A múlt év idegenforgalmi mérlege több mint 50 százalékkal kedvezőtlenebb az 1939. évinél. Az idei évad sem ígérkezik eredményesebbnek. A kormány számos segítő és védelmi intézkedést tett a szállodás- és vendéglősipar érdekében, így sem sikerült azonban a szállodák adósságainak további növekedését megakadályozni.

Egy új rendelet épp ezért újabb moratóriumot engedélyez mindazoknak a fürdőhelyi üzemeknek, amelyeknek 1940. évi forgalma — hitelenes kimutató — 1938-hoz képest legalább 50 százalékkal visszaesett. A fizetési haladék egyelőre 1942. január 10-ig tart. A halasztás időtartama alatt a törlesztés és kamatokra összesen csupán 3 százalékot kell az üzemtulajdonosoknak fizetniük.

Nagy nehézségek vannak a vendéglők élelmiszer-, főként hús- és zsírellátása körül is. Az eddigi jogszabványi sertésbehozatal megszünése újabb korlátozásokat tett elkerülhetetlenné. A liszt- és tésztaanyag beszerzése is egyre nagyobb akadályokba ütközik. Ilyen körülmények között a vendéglátóipar helyzetének javulása egyhamar alig várható.

A német vendéglátóipar cukorellátása.

A SZÁLLODÁS- ÉS VENDÉGLŐSIPARI ÜZEMEK Németországban eddig kéthavonként 60 százalékat kaptak annak a cukor mennyiségnek, amelyet 1938 azonos hónapjában fogyasztottak.

A cukorellátás ilyen rendszerű szabályozása bizonyos vizsátságokat eredményezett. Egyrészt gyakran nem lehetett hitelesen megállapítani az 1938-as fogyasztás adatait, másrészt számos esetben az utolsó békeév óta történt nagyszámú változások kirívóan igazságtalanná tették a megszabott mérték alkalmazását.

Ezeknek a nehézségeknek megszüntetése céljából a gazdasági minisztérium oly módon szabályozta a kérdést, hogy az előírányzott cukormennyiséget a vendéglátóipar hivatalos szervezete, a szállodás- és vendéglősipari gazdasági csoport rendelkezésére bocsátotta, amely azután — alszövetség útján — a mai tényleges helyzetnek megfelelően osztja szét tagjai

GYORSJÁRATU NAP-ÉS ESŐVÉDŐ PONYVASZERKEZETEK

között. Itt már nem kell alapul venni az 1938-as viszonyokat és a lakosság számában, az üzleti forgalomban beállt eltérések, az időnyelvi ingadozások stb. figyelembevételével, a helyi körülmények ismeretében szakmai hozzáértéssel végzett elosztómunka eredményesebb és igazságosabb.

A május 5-én életbe lépett rendelet hatálya az egész német birodalomra kiterjed, Ausztriát (Ostmark) is beleértve.

Az új szállodai árak jóváhagyása Svájcban.

A SZÖVETSÉGI ÁRELLENŐRZŐ HIVATAL teljes egészében jóváhagyta Svájcban a Szállodás-szövetség által előterjesztett áremelési határozatot. Az erre vonatkozó rendelet teljesülését a szállodai üzemeket, hogy a háború előtt érvényben volt penzióárak után a következő drágasági pótlékok számíthatassák föl: a) oly üzemekben, ahol a napi szállás és étkezés (teljes penzió) együttes összege 10 frankon alul volt, naponként 0.75 frankot; b) ahol a napi penzióárak 10 frankot, vagy annál többet tettek ki, naponként 1.00 frankot.

A svájci sajtó és a közgökönség ezt a szerényméretű áremelést teljes megértéssel fogadta.

Vasúti menetdíjkezdővezmények Olaszországban a nyári időnyre.

AZ OLASZ KÖZLEKEDÉSÜGYI MINISZTERIUM a háborús válság sújtotta idegenforgalmi ipar helyzetének javítása céljából ismét életbeéltette a nyári utazási kedvezményeket.

A rendelet értelmében a gyógy-, fürdő- és üdülőhelyekre utazó közönség június 1-től augusztus 31-ig 50 százalékos menetdíjkezdővezményben részesülhet. Az ingyenes visszautazásra

HRUBY MÁRIA

70 éves cég, szálloda, vendéglői személyzet elhelyezőirodája, IV., Aranykőz-utca 4. szám. — Telefon: 187-719.

Szentesen a Petőfi-szálloda

50 szobával, étterem, csapások, teljes berendezéssel, 6 éves bérlettel **eladó**, illetve **átadó**. Értekezni lehet: Brebovszy János bérlettel.

jegősítő kedvezményes menetjegyek 60 napig érvényesek. A fűrődhelyen legalább 6 napig kell tartózkodni. Csoportosan nyaralni utazó családok még külön engedményben is részesülnek (a kocsiostály szerint 10—24 lira).

A vendéglősök és Gutenberg.

KEDVES RÉGI KAPCSOLATOK fűtők a vendéglőipári Gutenberghez, akiről világszerte írtak, beszéltek mostanában a jubileum alkalmából. Megállapították a könyvnyomtatás föltalálójáról, hogy egy vendéglős-házban lakott. Fitz József, a Nemzeti Múzeum könyvtárgazdájója Gutenbergről szóló értékes tanulmányában közli, hogy a középkori Mainzban nem a házak neveztek el tulajdonosaikról — mint sokhelyt ma —, hanem a tulajdonosok házuról, Gutenberg apai szépapja például 1330-ban megvásárolta egy vendéglős házat, a G e n s l i e s c h („a libapecsényezés”) című házat s akkor Gutenberg neve hivatalos okiratokban Fryl Rafit zum Gensleisch. A dedúnoka örökségül két másik házat kapott, a Zum Laden-et és 1386-ban nagyanyja nagytatékából a Gutenberg-ot. A neve tehát így változott: Friele Gensleisch zum Laden zum Gutenberg, s ennek a legifjabb gyermeke volt a föltaláló. Jómódú patricius-család volt; több tagja fogadós.

Ugyancsak hiteles okmányok bizonyítják, hogy Gutenberg bortorgovásztáai adója „föltüőnden nagy” volt. 1439-ben 2924 lilit tartott a pincéjében. 1443-ban két személy után fizetett boradót; emellett családtagokért és szolgaszemélyektől nem kell adózni.

Ezeknek kívül még sok érdekes adatot találunk ebben a szép könyvben, amelyet „Gutenberg” címmel a Hungária-nyomda adott ki. Ez a finom ízelős, sok egykorú farneszet mássával díszített mű a Magyar Bibliopli Társaság közreműködésén, az 1940. évs legszébb könyve” címet nyerte s ez főképp a tipografizáló Bródy-Maróti Dórnának köszönhető. (T. K.)

Halálózás.

PAPP JÓZSEF

PAPP JÓZSEF, az Ipartestületek Országos Központja elnöke, életrének 63. évében, július 7-én tragikus hirtelenséggel elhunyt.

Papp József 1879-ben Makón született. Szabályozott inaszkodás és segédj gyakoriát után 1897-ben kőművesmester lett, majd megszerezte az építómesteri képeést is és 1908 óta mint építómester tevékenykedett.

Az Ipari közelet terén munkásságát 1903-ban kezdte meg Makón, ahol a város képviselőtestületének tagja és vármegyei bizottsági tag lett. A világháború alatt 1914-től 1918 október 30-áig frontszolgálatot teljesített, mint műszak hadnagya, egy épitőszázad parancsnoka volt. Kiváló katonai és harctéri szolgálatáért a liszti koronás érdemkeresztet tüntették ki.

Papp Józsefet egyhangú bizalommal választották meg 1927. évben az Ipartestületek Országos Szövetsége elnökének és fáradhatatlan munkálkodott a Szövetségben azon, hogy a magyar kézművesiparosságot megszervezze. Az ő nevéhez fűződik a kisipari hitel megvalósulása, a kisiparosoknak a közszállításokba való eredményesbök bekapcsolása. Tevékenyen részt vett az ipartestületi törvény reformjának előkészítésében és amikor az új ipartestületi törvény megvalósult és ennek alapján felállították az Ipartestületek Országos Központját, az ország iparosságnak bizalma Papp Józsefett emelte annak elnökéi székébe. Az IPOK Papp József vezetésével és irányításával a legnagyobb buzgóssággal igyekezett megoldani a magyar kézművesiparosság létalajpát biztosító kérdéseket és feladatokkal, hogy a magyar kézművesiparosság nemzeti és nemzetgazdasági hivatását minél jobban és tökéletesebben teljesíthesse.

Széleskörű Ipari tevékenységét az Országos Társadalombiztosító Intézet autonómiajában, mint elnökségi tag, az Iparosok Országos Központi Szövetségében, mint igazgatósági és végrehajtó bizottsági tagja, az Országos Ipargyűlésületben, mint annak igazgatósági tagja, a Társadalmi Egyesületek Szövetségében, mint annak elnökségi tagja fejtett ki. Tagja volt az Országos Ipartanács állandó bizottságának is és mindenkor nagy súlyt helyezett arra, hogy a magyar kézművesiparosságot nagy

táborba megtartsa azokat a hagyományos érényeket, amelyekkel évszázadokon keresztül lündökölt.

Papp József érdemei elismeréséül a Kormányzó Úr a kormányfőtanácsosi címet adományozta.

Papp József nevéhez fűződik a balatonfüredi, hajdúszoboszlói és hévíszentandrás Iparos-gyógyüdülő létesítése is, amely intézmények megvalósításáért óriák érdemeiket szerzett nevének.

Tragikus hirtelenséggel bekövetkezett halála osztályban részvétet és megdöbbenést keltett az ország iparosságnban.

SZALAY ILÉS vendéglős (Eszterházy-utca 30.) július 12-én, 42 éves korában elhunyt.

Akik az Otthonról megemlékeztek.

ÖZV. PELZMAN FERENCNE szül. Glück Mica úrnő, abból a alkalomból, hogy édesanyja: özv. Glück Frigyesné nagyszonyy 90. születésnapját megérte, az Otthon fenntartási alapjára 1000 pengőt adományozott. Testületünk nagyszonyyunkat születésnapján üdvözölte és jókívánságait fejezte ki.

A Marencik-vacsorára beiktúított részvételi díját a következő kartsárok ajánlották fel az Otthon fenntartási alapjára: Illits Gyula 20 pengő, Keleti Oszkár és Virág Antal 10—10 pengő.

Állást keresnek.

A MAGYAR SZAKÁCSOK KÖRE munkaközvetítő irodája a nyári hónapok alatt — július 15-étől augusztus 20-áig — del-előtt 9—14 óráig tartja hivatalos óráit.

KÉT ERDÉLYI — ügyes és megbízható — leány, főzés-tanulás céljából helyet keres. Cim az ipartestületben. PENZTÁRKONYV VEZÉTESÉT vállalja megbízható, gyakorlott fiatalember. Meghívásokat közvetít: telefon: 180-001.

Figyelemzteljük I. Kartsárainkat, hogy megérkeztek a világ-hírű „HUGIN” svéd ellenőrzőpénztárak. Bővebb felvilágosítást a legközelebb megjelenő hirdetések nyújtanak.

KORDA ISTVÁN PAPIRKERESKEDES

Hektográf karbon, kassza-blokk, átró könyvelés. — Budapest, IV., Régi posta-utca 12. szám. Telefon: 18-70-79

KOSSUCH JÁNOS

BUDAPEST, IX., VÁMHÁZ-KÖRÜT 5. SZÁM. TELEFON: 387-141
Alapítva: 1836. — Centennárium: 1936. — Üveg, porcellán- és tüzálló-edények, mindennemű vendéglői és szállodai edény.

Asztalok, székek, biliárdok

és kellékek, alpakka-tálcák, teáskannák, evőeszközök, kertibútorok, sörkimerők, borkimerősasztalok új és használt állapotban.

HEXNER ültetherendezési vállalat

BUDAPEST, VI., KIRÁLY-UTCA 25. SZÁM

LÁSZLÓ SÁNDOR

PAPLAN, MATRAC- ÉS AGYNEMÜGYÁR
Budapest, VIII., Vas u. 14. — Alapítástól: 1898.

NAGY IGNÁC

BUDAPEST, VII., KÁROLY KIRÁLY-ÚT 9. TEL: 42-33-29, 42-33-63
Hungária borkén, azbeszt, jutás készlelet, szénvasas mész, borderítő-szerek, musztoflókó, Malligand-készülék, borszűrők, szivattyúk, szőrő-azbeszt, dugó, kupak, címke.

PRIMA FELSŐSZILÉZIAI POROSZÉN, mindenféle elsőrangú háza szék, kőszék és lúzza a mindenkori hivatalos áron minden mennyiségben kapható és azonnal szállítható:

KAZACSAY TELEPEN

Boráros-tér 7. szám, Dunaparti teherpályaudvar. Telefon: 143-539